

HRVATSKI SABOR

KLASA: 340-01/26-01/1

URBROJ: 65-26-2

Zagreb, 30. srpnja 2026.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Centra, Nezavisne platforme Sjevera i Građansko-liberalnog saveza, aktom od 14. srpnja 2026. godine.

Za svoju predstavnicu, koja će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Anku Mrak-Taritaš, zastupnicu u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA CENTRA, NPS-a i GLAS-a

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno:	14 -07- 2026		
Klasifikacijska oznaka	340-01/26-01/1	Org. jed.	65
Urudžbeni broj:	6533-22-26-1	Pril.	1
		Vrijednost	-

Zagreb, 14. srpnja 2026.

Hs**IP*340-01/26-01/1*6533-22-26-1**Hs

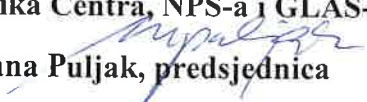
PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama

Temeljem članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - Odluka Ustavnog suda) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (NN 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20. i 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) Klub zastupnika Centra, Nezavisne platforme Sjevera i Građansko-liberalnog saveza podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama.

Za predstavnicu Kluba zastupnika Centra, Nezavisne platforme Sjevera i Građansko-liberalnog saveza koja će u ime Kluba obrazložiti navedeni prijedlog određena je zastupnica Anka Mrak-Taritaš.

Klub zastupnika Centra, NPS-a i GLAS-a

Marijana Puljak, predsjednica

Klub zastupnika Centra, Nezavisne platforme Sjevera i Građansko-liberalnog saveza

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI
PROMETA NA CESTAMA**

Zagreb, srpanj 2026.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja:

Trenutačna primjena Zakona o sigurnosti prometa na cestama (ZSPC) u brojnim segmentima ne osigurava dostatnu razinu prometne discipline niti adekvatnu zaštitu ranjivih sudionika u prometu – biciklista, vozača električnih romobila i pješaka. Analiza prekršajne prakse pokazuje da postojeći iznosi novčanih kazni za niz teških i lakših prekršaja (nepropisno signaliziranje, vrludanje i vožnja po nogostupu, nepropisno pretjecanje, nepropisno parkiranje, nekorištenje svjetala, nedržanje sigurnosnog razmaka, vožnja pod utjecajem alkohola vozača mikromobilnih vozila i dr.) ne djeluju dovoljno odvraćajuće te ne odražavaju stvarnu težinu i rizike koje takva ponašanja nose za sudionike u prometu.

Dodatno, važeći propisi u pojedinim slučajevima – poput pada biciklista bez sudjelovanja trećih osoba – rezultiraju pravno apsurdnim i nepravednim kumulativnim kažnjavanjem samih unesrećenika, umjesto usmjeravanja represivne politike na stvarne uzročnike opasnog ponašanja u prometu. Nadalje, rastuća uporaba osobnih prijevoznih sredstava (električnih romobila) u gradskim sredinama otkrila je regulatornu prazninu u pogledu identifikacije i odgovornosti vozača tih vozila, što otežava provedbu nadzora, sprječavanje krađa i utvrđivanje odgovornosti u slučaju prekršaja ili nesreća.

Posebno zabrinjava stanje sigurnosti vezano uz kretanje električnih romobila nogostupima i pješačkim zonama. Otkad su električni romobili 2022. godine uvedeni u ZSPC, prema podacima MUP-a u nesrećama uzrokovanim tim vozilima ozlijeđeno je 1.650 osoba, od kojih je šestero poginulo, 443 teško je ozlijeđeno, a 773 lakše. Od ukupnog broja ozlijeđenih, 48% je mlađe od 18, a 16% mlađe od 14 godina. Važeći članak 112. stavak 3. ZSPC-a dopušta vozačima osobnih prijevoznih sredstava da se, u nedostatku biciklističke staze ili trake, kreću površinama namijenjenim pješacima, čime se odgovornost za nedostatak biciklističke infrastrukture prebacuje na najranjivije sudionike u prometu – djecu, roditelje s kolicima, starije osobe i osobe s invaliditetom. Hrvatska je u tom pogledu među rijetkim europskim državama s ovako popustljivim rješenjem: gotovo sve europske zemlje vožnju romobilom nogostupom strogo zabranjuju ili je dopuštaju samo uz izričitu prometnu signalizaciju.

Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom:

Ovim se prijedlogom intervenira u više ključnih segmenata sigurnosti prometa na cestama:

- vožnja romobila po nogostupu – ukida se iznimka koja vozačima osobnih prijevoznih sredstava dopušta kretanje površinama namijenjenim pješacima; u nedostatku biciklističke staze ili trake, romobili se izjednačavaju s biciklima i upućuju na kolnik.
- bicikli i romobili u pješačkim zonama – uvodi se izričita zabrana vožnje biciklom i romobilom kroz pješačku zonu; vozač je dužan sići s vozila i gurati ga kao pješak.
- dobna granica za upravljanje romobilom – odvaja se od dobne granice za bicikl (14 godina) i povisuje na 16 godina.
- rasterećenje unesrećenih biciklista i korisnika romobila – ukida se kumulativno kažnjavanje vozača bicikala i osobnih prijevoznih sredstava koji su ozlijeđeni u padu bez sudjelovanja trećih strana, kada je prekršaj već sankcioniran temeljem osnovnog razloga nesreće.
- žmigavci – povisuje se kazna za nepravodobno ili nepropisno signaliziranje namjere manevra.
- vrludanje i vožnja po nogostupu – kazna se povisuje na 90,00 eura.
- preticanje – kazna za nepropisno pretjecanje povisuje se na 400,00 eura.
- pretjecanje s desne strane – kazna se povisuje na 300,00 eura.
- parkiranje na cestama i nogostupima – kazna se povisuje na 90,00 eura (dva članka).
- korištenje svjetala tijekom cijele godine – uvodi se obveza korištenja svjetala tijekom cijele godine, umjesto dosadašnjeg sezonskog pravila.
- korištenje svjetala dok vozilo stoji – kazna za nekorištenje pozicijskih svjetala povisuje se na 90,00 eura.
- nadržanje sigurnosnog razmaka – kazna se povisuje na 150,00 eura.
- vožnja bicikala i romobila s jednom rukom, reflektirajući prsluci – kazna za nekorištenje reflektirajuće opreme i nepropisno držanje upravljača povisuje se na 90,00 eura.
- vožnja bez kacige – kazna za nekorištenje kacige na biciklu ili romobilu povisuje se na 90,00 eura.
- romobili i pješaci na brzim cestama i autocestama – kazna za pristup ranjivih sudionika cestama visoke brzine povisuje se na 180,00 eura.
- prijevoz više osoba na romobilu ili u vozilu – kazna se povisuje na 90,00 eura.
- korištenje slušalica tijekom vožnje – kazna se povisuje na 90,00 eura.
- vožnja bicikala i romobila pod utjecajem alkohola – kazna se povisuje na 180,00 eura.
- identifikacija romobila – uvodi se novi pravni institut prenosive oznake vozača osobnih prijevoznih vozila te regulira izdavanje identifikacijske pločice za takvu vrstu vozila.

- micanje i skrivanje registarskih pločica – kazna za onemogućavanje čitljivosti pločica povisuje se na 300,00 eura.

Donošenje ovog Zakona rezultirat će sljedećim posljedicama:

Vraćanje nogostupa njegovoj izvornoj namjeni: ukidanjem iznimke koja romobilima dopušta vožnju pješačkim površinama i izjednačavanjem s biciklima, vozači romobila upućuju se na kolnik kada ne postoji biciklistička staza ili traka, čime se smanjuje rizik od naleta na djecu, roditelje s kolicima, starije osobe i osobe s invaliditetom, a Hrvatska se usklađuje s praksom europskih zemalja.

Zaštita pješaka u pješačkim zonama: izričitom zabranom vožnje biciklom i romobilom kroz pješačku zonu te obvezom silaska s vozila, pješačke zone vraćaju se svojoj izvornoj namjeni najveće gustoće pješačkog prometa, čime se smanjuje rizik od naleta na najranjivije sudionike u prometu.

Smanjenje teških i smrtnih stradavanja maloljetnika: podizanjem dobne granice za upravljanje romobilom na 16 godina izravno se adresira podatak da 16% ozlijeđenih u nesrećama s romobilima čine osobe mlađe od 14 godina, a 48% mlađe od 18 godina, čime se očekuje značajno smanjenje broja teških i smrtnih stradavanja djece i mladih.

Pravednije postupanje prema unesrećenim biciklistima i korisnicima romobila: ukidanjem kumulativnog kažnjavanja vozača koji su sami pretrpjeli pad bez sudjelovanja trećih osoba, prestat će se financijski i pravno sankcionirati građani koji su već pretrpjeli fizičku bol i materijalnu štetu, čime se uklanja pravno apsurdna praksa proizašla iz važećih odredaba.

Veća prometna disciplina i pravodobno signaliziranje: stroža kazna za nekorištenje žmigavaca potaknut će vozače na veći oprez i stvaranje navike pravodobnog signaliziranja namjere manevra, čime se izravno štite biciklisti, motociklisti i pješaci koji najteže stradavaju uslijed iznenadnih manevara vozila.

Smanjenje naleta na pješake i objekte: povećanjem kazne za vrludanje i vožnju po nogostupu na 90,00 eura vozači će biti potaknuti na maksimalnu koncentraciju i zadržavanje unutar granica prometne trake, čime se isključivo korištenje kolnika osigurava kao standard, a pješaci i biciklisti štite od naleta.

Smanjenje broja frontalnih sudara i rizičnih pretjecanja: visok iznos kazne od 400,00 eura za nepropisno pretjecanje djelovat će kao snažan psihološki čimbenik koji će odvratiti vozače od rizičnih i nestrpljivih manevara, čime se štite savjesni vozači, a očekuje se i značajno smanjenje broja najtežih prometnih prekršaja na opasnim dionicama i državnim cestama.

Uspostava discipline pri pretjecanju s desne strane: stroža kazna od 300,00 eura natjerat će vozače na poštivanje pravila da se pretjecanje smije obavljati isključivo s lijeve strane, čime se očekuje značajan pad broja bočnih i stražnjih sudara na višetraknim cestama.

Oslobađanje javnih površina i ubrzanje prometnog toka: povećanje kazne za nepropisno parkiranje na 90,00 eura djelovat će kao destimulans za bahato parkiranje na cestama i nogostupima, smanjit će broj namjernih blokada prometnih traka i potaknuti vlasnike neregistriranih i dotrajalih vozila na pravovremeno i legalno zbrinjavanje auto-olupina.

Zaštita ranjivih skupina korištenjem svjetala tijekom cijele godine: osvijetljeno vozilo uočava se s veće udaljenosti, čime se omogućuje sigurnije pretjecanje i obilaženje te smanjuje rizik

od naleta na pješake, bicikliste i korisnike romobila na pješačkim prijelazima, uz pojednostavljenje prometnih pravila za strane turiste u Hrvatskoj kao auto-turističkoj destinaciji.

Pravodobno uočavanje zaustavljenih vozila: povećanje kazne za nekorištenje pozicijskih svjetala dok vozilo stoji na 90,00 eura osigurat će da svako zaustavljeno vozilo bude vidljivo izdaleka, smanjujući rizik od najtežih noćnih nesreća na neosvijetljenim dionicama izvan naselja.

Smanjenje lančanih sudara i suzbijanje agresivne vožnje: kazna od 150,00 eura za nedržanje sigurnosnog razmaka potaknut će vozače na poštivanje pravila o sigurnom razmaku te eliminirati opasno približavanje vozilu ispred kao metodu pritiska u prometu, uz usklađenost s kaznom za neprilagođenu brzinu od 130,00 eura.

Smanjenje teških stradavanja biciklista i romobilista: stroža kazna za nekorištenje reflektirajuće opreme i nepropisno držanje upravljača povećat će uočljivost tih vozača u noćnim uvjetima i potaknuti propisno upravljanje vozilom, uz usklađenje visine kazne s ostalim lakšim prekršajima podignutim na prag od 90,00 eura.

Rast korištenja kaciga i smanjenje teških ozljeda: stroža kazna za vožnju bez kacige učinit će nošenje kacige standardom, a ne iznimkom, čime se očekuje značajan pad broja teških tjelesnih ozljeda primljenih u bolničke hitne prijeme nakon nesreća s mikromobilnim vozilima.

Zabrana pristupa ranjivih skupina cestama visoke brzine: podizanje kazne na 180,00 eura za romobile i pješake na brzim cestama i autocestama šalje poruku o strogoj zabrani pristupa tim skupinama cestama visoke brzine, s ciljem svođenja broja takvih nesreća na nulu i usklađivanja Hrvatske s europskim standardima prometne prevencije.

Zaštita suputnika i uvođenje reda u mikromobilnost: povećanje kazne na 90,00 eura za prijevoz više osoba na romobilu ili u vozilu stvorit će financijski pritisak koji odvraća vozače od prevoženja "viška" osoba, štiteći suputnike i pješake na gradskim nogostupima i biciklističkim stazama.

Vraćanje pune koncentracije vozača: povećanje kazne na 90,00 eura potaknut će vozače bicikala i osobnih prijevoznih sredstava da uklone slušalice tijekom vožnje, vraćajući im sposobnost pravodobne reakcije na prometne situacije i smanjujući broj neopreznih naleta na pješake.

Smanjenje vožnje pod utjecajem alkohola: podizanje kazne na 180,00 eura djelovat će kao snažan odvraćajući čimbenik koji će potaknuti vozače bicikala i romobila da nakon konzumacije alkohola odaberu sigurnije načine prijevoza, smanjujući broj teških stradavanja u pješačkim zonama i biciklističkim stazama.

Povećanje odgovornosti i sljedivosti vozača romobila: uvođenjem identifikacijske pločice povećat će se odgovornost vozača romobila, olakšati identifikacija prekršitelja, suzbiti crno tržište i krađe romobila te uskladiti Hrvatska s modernim europskim praksama (Njemačka, Francuska, Italija), dok se odgovornost vozača romobila izjednačava s odgovornošću vozača mopeda i motocikala.

Učinkovitiji nadzor putem čitljivih registarskih pločica: stroža kazna od 300,00 eura za micanje i skrivanje pločica smanjit će broj vozila s nečitljivim ili zaklonjenim pločicama, osiguravajući nesmetan rad policije, komunalnih redara te automatskih sustava nadzora (ANPR), što izravno utječe na stopu rješavanja prometnih prekršaja.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

Članak 1.

U Zakonu o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, br. 67/08., 48/10., 74/11., 80/13., 158/13., 92/14., 64/15., 108/17., 70/19., 42/20., 85/22., 114/22., 133/23. i 145/24.) u članku 2. stavku 1. točka 86. mijenja se i glasi:

„86) »prometna nesreća« je događaj na cesti, izazvan kršenjem prometnih propisa, u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula, ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće, ili je izazvana materijalna šteta, osim događaja u kojem je sudjelovao isključivo vozač bicikla ili osobnog prijevoznog sredstva, a u kojem je ozljede zadobio isključivo taj vozač te nije nastala materijalna šteta drugim osobama, vozilima ili imovini. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu, sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnuo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta,“

Iza točke 104. dodaje se točka 104.a koja glasi:

„104.a) »osobna identifikacijska oznaka vozača osobnog prijevoznog sredstva« je prenosiva, jedinstvena službena oznaka koja se izdaje fizičkoj ili pravnoj osobi i služi za identifikaciju prava sudjelovanja osobnog prijevoznog sredstva u prometu na cestama, a koja je izravno povezana s identitetom vlasnika, a ne s pojedinačnim identifikacijskim brojem (šasijom) vozila,“

Članak 2.

U članku 44. stavku 4. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 3.

U članku 46. stavku 3. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 4.

U članku 51. stavku 6. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 5.

U članku 66. stavku 3. brojka „130,00“ zamjenjuje se brojkom „400,00“.

Članak 6.

U članku 67. stavku 4. brojka „90,00“ zamjenjuje se brojkom „300,00“.

Članak 7.

U članku 78. stavku 3. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 8.

U članku 82. stavku 4. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 9.

U članku 83. stavku 2. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 10.

U članku 102. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Na motornim vozilima za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena dnevna ili kratka svjetla tijekom cijele godine.“

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3., koji postaje stavak 2., mijenja se i glasi:

„(2) Novčanom kaznom u iznosu od 90,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.“

Članak 11.

U članku 107. stavku 3. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 12.

U članku 109. stavku 2. brojka „60,00“ zamjenjuje se brojkom „150,00“.

Članak 13.

U članku 112. stavak 3. mijenja se i glasi: „(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, ako biciklistička staza ili biciklistička traka ne postoji, vozači osobnih prijevoznih sredstava dužni su kretati se kolnikom, što bliže desnom rubu kolnika, na isti način kao vozači bicikla iz stavka 1. ovoga članka.“

Članak 14.

Iza članka 112. dodaje se članak 112.a koji glasi:

„Članak 112.a:

- (1) Vozač bicikla i vozač osobnog prijevoznog sredstva ne smiju se vozilom kretati pješačkom zonom.
- (2) Kada vozač bicikla ili vozač osobnog prijevoznog sredstva želi proći kroz pješačku zonu, dužan je sići s vozila te ga gurati kao pješak, pridržavajući se pravila o kretanju pješaka.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 90,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač bicikla ili osobnog prijevoznog sredstva koji postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.“

Članak 15.

U članku 113. stavku 3. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 16.

U članku 114. stavku 4. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 17.

U članku 139. stavku 3. brojka „60,00“ zamjenjuje se brojkom „180,00“.

Članak 18.

U članku 158. stavku 4. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 19.

U članku 164. stavku 3. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 20.

U članku 196. stavku 8. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „90,00“.

Članak 21.

U članku 199. stavku 10. brojka „60,00“ zamjenjuje se brojkom „180,00“.

Članak 22.

U članku 215. stavak 1. mijenja se i glasi: „(1) Biciklom u prometu smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina, a osobnim prijevoznim sredstvom osoba koja je navršila 16 godina.“

Članak 23.

Naziv Glave 2. iznad članka 238. mijenja se i glasi:

„2. REGISTRACIJA I OBILJEŽAVANJE OSOBNIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA, MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA“

Članak 24.

Iza članka 238. dodaje se članak 238.a koji glasi:

„Članak 238.a:

(1) Osobna prijevozna sredstva na električni pogon koja sudjeluju u prometu na cestama, biciklističkim stazama i drugim javnim površinama ne podliježu obvezi registracije vozila, već u prometu na cestama smiju sudjelovati isključivo ako je na njima vidno istaknuta važeća osobna identifikacijska oznaka vozača osobnog prijevoznog sredstva.

(2) Osobnu identifikacijsku oznaku iz stavka 1. ovoga članka vlasnik vozila može seliti i postavljati na bilo koje osobno prijevozno sredstvo u svojem posjedu.“

Članak 25.

U članku 243. točki 7. točka na kraju rečenice zamjenjuje se zarezom.

Iza točke 7. dodaje se točka 8. koja glasi:

„8) identifikacijske pločice za osobna prijevozna sredstva.“

Članak 26.

U članku 244. stavku 2. iza riječi „vozila“ dodaju riječi „te osobna prijevozna sredstva“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, na osobnom prijevoznom sredstvu mora biti istaknuta osobna identifikacijska oznaka vozača.“

Dosadašnji stavci 4. do 7. postaju stavci 5. do 8.

U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 8., brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „300,00“.

Članak 27.

U članku 247. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Motorna i priključna vozila te osobna prijevozna sredstva registrirana izvan teritorija Republike Hrvatske mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Republike Hrvatske samo ako imaju: važeću prometnu dozvolu ili potvrdu o elektroničkoj registraciji, dokaz o tehničkoj ispravnosti, registarske pločice ili identifikacijske oznake (naljepnice) koje je izdalo nadležno tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrirano, međunarodnu oznaku zemlje registracije ili registarsku pločicu koju je izdalo nadležno tijelo države na kojoj su oznake i broj utvrđeni propisima Europske unije.“

U stavku 2. riječi „motorna i priključna vozila“ zamjenjuju se riječima „motorna i priključna vozila te osobna prijevozna sredstva“.

U stavku 5. brojka „30,00“ zamjenjuje se brojkom „300,00“.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Predloženim izmjenama ukida se obveza kažnjavanja za izazivanje prometne nesreće u situacijama u kojima je došlo isključivo do samoozljeđivanja vozača nemotornog ili lakog električnog vozila, pod uvjetom da u događaju nije sudjelovalo drugo vozilo, da nisu ozlijeđene druge osobe te da nije nastala materijalna šteta trećim osobama ili javnoj imovini (npr. oštećenje tuđeg automobila, ograde, stupa javne rasvjete).

Uvodi se novi pravni institut prenosive oznake. Time se izbjegava administrativni teret tehničkih pregleda za svako pojedinačno vozilo (koje građani često mogu mijenjati) i usvaja moderna praksa mikromobilnosti.

Uz članak 2.

Nedavanje pokazivača smjera jedan je od glavnih uzroka nesporazuma u prometu. To izravno izaziva prometne nesreće, posebice pri prestrojavanju na autocestama i u kružnim tokovima. Većina zemalja Europske unije strogo kažnjava nemar u signalizaciji. Povećanje na 90,00 eura približava Hrvatsku europskom prosjeku kaznene politike.

Uz članak 3.

Nepravilno pozicioniranje vozila (tzv. „vrludanje“ između traka ili vožnja po crtama) te nepropisno kretanje izvan kolnika izravno ugrožavaju druge sudionike. Kazna od 30 eura ne odražava stvarnu opasnost ovog prekršaja.

Uz članak 4.

Vožnja brzinom koja je manja od polovice dopuštene (primjerice, manje od 40 km/h na cesti gdje je limit 80 km/h) predstavlja golemu i iznenadnu opasnost za vozila koja nailaze normalnom brzinom. Sadašnji iznos kazne ne odražava ozbiljnost rizika od stražnjih naleta.

Uz članak 5.

Nepropisno i opasno pretjecanje jedan je od primarnih uzroka frontalnih sudara na otvorenim cestama. Takve nesreće redovito završavaju s najtežim posljedicama, uključujući smrtno ishode i trajni invaliditet. S obzirom na to da se ovdje radi o svjesnom i visokorizičnom manevru kojim se izravno ugrožavaju životi iz suprotnog smjera, kazna mora biti znatno stroža.

Uz članak 6.

Pretjecanje s desne strane na cestama s više traka (izvan iznimki navedenih u zakonu) stvara faktor iznenađenja. Vozači ne očekuju brza vozila s desne strane, što dovodi do teških nesreća pri prestrojavanju. Trenutačna kazna ne odvraća vozače od ovakvog agresivnog ponašanja.

Uz članak 7.

Nepropisno zaustavljanje i parkiranje na nogostupima, pješačkim prijelazima i biciklističkim stazama prisiljava pješake, roditelje s kolicima i osobe s invaliditetom na kretanje kolnikom.

Time ih se izravno izlaže opasnosti od naleta vozila. Trenutačna kazna od 30,00 eura je preniska i stimulira vozače da svjesno riskiraju kaznu radi vlastitog komfora.

Vozila zaustavljena "na sva četiri žmigavca" u prometnim trakama, kružnim tokovima ili uskim gradskim ulicama izazivaju prometne čepove, zastoje javnog prijevoza i hitnih službi te potiču druge vozače na opasne manevre obilaženja.

Također, ostavljanje dotrajalih, neregistriranih vozila i trajno zauzima ionako deficitarna parkirna mjesta u urbanim sredinama. Niska kazna omogućuje vlasnicima da javne površine mjesecima koriste kao besplatna odlagališta otpada, čime se ugrožava i okoliš.

Uz članak 8.

Lokacije poput pješačkih prijelaza, raskrižja, tunela, zavoja i sličnoga predstavljaju crne točke ako se na njima ostavi vozilo. Parkiranje na udaljenosti manjoj od 5 metara od pješačkog prijelaza ili raskrižja drastično smanjuje vidljivost, zbog čega vozači prekasno uočavaju pješake, osobito djecu. Kazna od 30 eura potpuno je neadekvatna za prekršaje koji izazivaju nesreće s teškim posljedicama.

Također, blokada hitnih službi i parkiranje ispred vatrogasnih prilaza i hidranata te na autobusnim stajalištima izravno onemogućava rad hitne pomoći, vatrogasaca i javnog prijevoza.

Uz članak 9.

„Zatvaranje“ već parkiranih vozila čest je oblik drskog ponašanja u gradovima. Ono izaziva opravdanu frustraciju građana, onemogućuje ih u obavljanju svakodnevnih i hitnih obveza te nerijetko dovodi do narušavanja javnog reda i mira ili materijalne štete pri pokušaju izvlačenja vozila. Viši financijski rizik odvratio će vozače od svjesnog blokiranja tuđih automobila na parkiralištima, čime se smanjuje potreba za čestim intervencijama komunalnih službi.

Uz članak 10.

Trenutačna kazna od 30,00 eura preniska je da bi potaknula vozače na stvaranje trajne navike. Povećanje na 90,00 eura usklađuje ovaj prekršaj s ostalim lakšim prekršajima u zakonu. Ljetni mjeseci donose ekstremne temperature, efekt „titranja“ zraka iznad užarenog asfalta te nagle izmjene svjetla i sjene na šumovitim dionicama cesta. Bez upaljenih svjetala, vozila tamnijih tonova postaju slabo vidljiva, što dovodi do pogrešnih procjena udaljenosti pri pretjecanju. Također, pravilo koje obvezuje paljenje svjetala samo od 1. studenoga do 31. ožujka stvara nepotrebnu zabunu i kod domaćih i kod stranih vozača. Uvođenjem cjelogodišnje obveze stvara se trajna vozačka navika koja u potpunosti eliminira kalendarske pogreške.

Uz članak 11.

Svjetla za označavanje (pozicijska svjetla) ključna su za uočavanje zaustavljenih ili parkiranih vozila noću, u sumrak, svitanje ili u uvjetima magle i pljuska. Vozilo ostavljeno na cesti bez ovih svjetala postaje nevidljiva zapreka, što izravno uzrokuje nalete pri punoj brzini i teške lančane sudare. Trenutačna kazna od 30,00 eura je preniska i ne odvraća vozače od nemara. Stoga mnogi svjesno gasu pozicijska svjetla na zaustavljenom vozilu kako bi

„uštedjeli akumulator“, zanemarujući pritom smrtnu opasnost u koju dovode druge sudionike u prometu.

Uz članak 12.

Nedržanje potrebnog razmaka (tzv. vožnja „na braniku“) jedan je od najčešćih uzroka lakših i teških prometnih nesreća u Republici Hrvatskoj, posebice u urbanim sredinama i na autocestama. Pri visokim brzinama, premali razmak onemogućuje vozaču pravodobnu reakciju u slučaju naglog kočenja vozila ispred. Povećanje na 150,00 eura predstavlja osjetan financijski pritisak koji će prisiliti vozače na veći oprez. Lančani sudari na autocestama, koji nerijetko završavaju s katastrofalnim posljedicama, u najvećem broju slučajeva počinju upravo zbog nepoštivanja sigurnosnog razmaka pri velikim brzinama u uvjetima gustog prometa ili smanjene vidljivosti.

Uz članak 13.

Važećom odredbom vozačima romobila dopušteno je, u nedostatku biciklističke infrastrukture, kretanje pješačkim površinama, čime se teret nedostatka infrastrukture prebacuje na pješake. Ovom izmjenom vozači romobila izjednačavaju se s biciklistima te se, kada ne postoji biciklistička staza ili traka, upućuju na kolnik – nogostup se vraća isključivo pješacima.

Uz članak 14.

Uvodi se izričita zabrana vožnje biciklom i romobilom unutar pješačkih zona, koje su prema članku 2. točki 23. ZSPC-a prometne površine prvenstveno namijenjene pješacima. Time se otklanja dosadašnja pravna praznina i propisuje jasna obveza silaska s vozila, na način usporediv s rješenjima u Francuskoj, Njemačkoj i Švedskoj, čime se štite pješaci na mjestima s najvećom gustoćom pješačkog prometa.

Uz članak 15.

Eksplוזija popularnosti električnih romobila i drugih mikromobilnih vozila dovela je do velikog broja nesreća. Vozači ovih vozila nerijetko upravljaju njima jednom rukom čime drastično umanjuju stabilnost vozila i ugrožavaju pješake na nogostupima te vozila na kolniku.

Vozači bicikala i električnih romobila spadaju u skupinu najranjivijih sudionika u prometu. Vožnja bez reflektirajućeg prsluka ili oznaka noću i u uvjetima smanjene vidljivosti čini ih doslovno nevidljivima za vozače motornih vozila sve do trenutka neposrednog naleta. Trenutačna kazna od 30,00 eura je premala i ne stimulira svijest o nužnosti pasivne sigurnosti. Kazna od 90,00 eura pruža adekvatan psihološki i financijski pritisak koji će u većoj mjeri odvratiti vozače od ovakvih opasnih manevara.

Uz članak 16.

Vozači električnih romobila, drugih osobnih prijevoznih sredstava te djeca na biciklima (mlađa od 16 godina) izloženi su golemom riziku pri padovima. Zbog malih kotača romobila i nestabilnosti padovi najčešće rezultiraju izravnim udarcem glave o asfalt. Trenutačna kazna od 30,00 eura ne odražava kritičnu važnost kacige koja dokazano spašava živote i sprječava trajne neurološke ozljede. Nakon uvođenja obveze nošenja kaciga za osobna prijevozna sredstva, svjedočimo masovnom ignoriranju ovog pravila u urbanim sredinama. Povećanje na

90,00 eura pruža nužan financijski pritisak koji će promijeniti ovakve opasne navike. Odgovornost roditelja i skrbnika: Kada su u pitanju djeca na biciklima roditelji često olako shvaćaju zakonsku obvezu. Podizanjem kazne izravno se utječe na roditeljsku odgovornost da osiguraju zaštitnu opremu za maloljetnike prije nego što ih puste na javne prometnice.

Uz članak 17.

Autoceste i brze ceste projektirane su za kretanje vozila pri visokim brzinama. Pojava pješaka, biciklista, jahača ili električnih romobila u takvom okruženju predstavlja izravnu smrtnu opasnost. Trenutačna kazna od 60 eura potpuno je minorna u usporedbi s razinom rizika i katastrofalnim posljedicama koje ovakav prekršaj redovito uzrokuje.

Vozači na takvim cestama opravdano ne očekuju spore sudionike niti pješake. Iznenadno uočavanje pješaka ili biciklista na kolniku ili zaustavnoj traci prisiljava vozače na panične i nagle manevre skretanja ili kočenja. Posljednjih godina bilježi se porast incidenata u kojima vozači električnih romobila ili bicikala, svjesno ulaze na brze ceste pa čak i autoceste. Također, pješaci koji pretrčavaju autoceste (često nakon kvarova ili u blizini odmorišta) svjesno riskiraju svoj i tuđe živote. Kazna od 180,00 eura služi kao oštar i nužan filter za suzbijanje takve neodgovornosti.

Uz članak 18.

Masovna pojava prevoženja druge osobe na električnim romobilima predstavlja golemi sigurnosni problem. Ova vozila su konstrukcijski, težinski i kočionim sustavom projektirana isključivo za jednog vozača. Prevoženje suputnika drastično narušava ravnotežu, produljuje zaustavni put i onemogućuje sigurno manevriranje, što dovodi do teških padova.

Isto tako, prevoženje većeg broja osoba od broja ugrađenih sjedala u osobnim automobilima znači da višak putnika nije vezan sigurnosnim pojasom. U slučaju bilo kakvog sudara ili naglog kočenja, ti putnici bivaju odbačeni unutar kabine, što redovito rezultira teškim ozljedama ili smrtnim ishodom, a ujedno ugrožava i ostale vezane putnike. Trenutačna kazna od 30 eura preniska je i doživljava se neozbiljno, osobito među mlađom populacijom koja najčešće krši ovo pravilo na električnim romobilima i u automobilima.

Uz članak 19.

Radnje poput uskakanja, iskakanja, naginjanja izvan vozila ili vožnje na karoseriji i blatobranima traktora predstavljaju ekstremno opasna ponašanja. Pri minimalnom gubitku ravnoteže ili naglom manevru vozila, osoba trenutačno pada pod kotače vlastitog ili nadolazećeg vozila. Trenutačna kazna potpuno obezvrjeđuje težinu ovog rizika i ne odvraća pojedince od ovakvog avanturizma.

Svjedoci smo sve češćeg snimanja rizičnih izazova za društvene mreže koji uključuju vožnju na krovovima, prtljažnicima ili otvaranje vrata u pokretu automobila. Niska kazna nema nikakav psihološki učinak na mlađu populaciju koja najčešće inicira ovakve prekršaje. Također, vožnja na traktorskim priključcima i vanjskim dijelovima poljoprivrednih strojeva jedan je od glavnih uzroka tragičnih pogibija u ruralnim krajevima tijekom sezonskih radova. Podizanje kazne nužan je korak prema osvješćivanju građana da se javne prometnice ne smiju koristiti za neodgovoran transport osoba na neadekvatnim dijelovima vozila.

Uz članak 20.

Korištenje slušalica na ili u oba uha potpuno izolira vozače bicikala i osobnih prijevoznih sredstava od vanjskih podražaja. Zbog slušanja glazbe ili razgovora, ovi vozači ne čuju zvučne signale upozorenja, kretanje vozila iza sebe, rad strojeva niti nailazak vozila hitnih službi (hitna pomoć, vatrogasci, policija). S obzirom na to da se kreću površinama koje dijele s pješacima i automobilima, ova vrsta osjetilne blokade iznimno je opasna.

Za usporedbu, vozači unutar zatvorene kabine automobila za korištenje mobitela bez hands-free uređaja plaćaju 130 eura. S druge strane, vozači na romobilima i biciklima, koji nemaju nikakvu zaštitnu karoseriju oko sebe, za potpunu zvučnu izolaciju slušalicama trenutno se kažnjavaju sa svega 30,00 eura. Ta kazna ne odražava stvarnu opasnost prekršaja jer nemogućnost reagiranja na mikromobilnim vozilima izravno dovodi do nesreća. Korištenje bežičnih slušalica tijekom vožnje romobila i bicikla postalo je svakodnevna i masovna navika, primarno kod adolescenata i mlađih odraslih osoba. Trenutčna kazna od 30 eura nema nikakav odvraćajući učinak niti potiče svijest o opasnosti. Podizanje kazne na 90 eura nužan je korak za slanje jasne poruke o neprihvatljivosti takvog ponašanja.

Uz članak 21.

Upravljanje biciklom ili osobnim prijevoznim sredstvom zahtijeva stalno održavanje ravnoteže i brze reflekse. Konzumacija alkohola iznad 0,50 g/kg dokazano narušava motoričke sposobnosti, sužava vidno polje i produljuje vrijeme reakcije. Budući da ova vozila nemaju nikakvu zaštitnu karoseriju, padovi pod utjecajem alkohola redovito rezultiraju teškim ozljedama glave i lomovima.

Na nogostupima i u pješačkim zonama, pijani vozači smanjene samokontrole i loše procjene brzine postaju izravna prijetnja pješacima. Naleti alkoholiziranih vozača na pješake u urbanim sredinama postali su čest i ozbiljan sigurnosni problem koji se mora strože penalizirati. Povećanje na 180 eura šalje jasnu poruku da je vožnja pod utjecajem opojnih sredstava neprihvatljiva i visokorizična, neovisno o vrsti vozila kojim se upravlja.

Uz članak 22.

Prema podacima MUP-a, 48% osoba ozlijeđenih u nesrećama s romobilima mlađe je od 18, a 16% mlađe od 14 godina; poginulo je šestero ljudi. Romobil razvija brzinu do 25 km/h i, za razliku od bicikla, ne zahtijeva fizički napor vozača niti razvijenu motoričku kontrolu, što ga čini rizičnijim za mlađe maloljetnike. Ovom izmjenom razdvaja se dobna granica te se za upravljanje romobilom podiže na 16 godina, čime se osobama mlađima od toga onemogućuje samostalno upravljanje tim vozilom.

Uz članak 23.

Ovim člankom mijenja se naziv Glave 2. radi usklađivanja s uvođenjem obveze obilježavanja osobnih prijevoznih sredstava identifikacijskim oznakama.

Uz članak 24.

Električni romobili i srodna osobna prijevozna sredstva postali su trajna i masovna komponenta urbanog prometa. Zbog nepostojanja bilo kakve evidencije, država nema uvid u ukupan broj ovih vozila na cestama, niti u njihove tehničke specifikacije. Uvođenje obveze

identifikacije nužan je temelj za praćenje i povećanje sigurnosnih trendova i kontrolu unosa vozila na tržište.

Trenutno je nemoguće identificirati vozača osobnog prijevoznog sredstva koji pobjegne s mjesta nesreće. Identifikacijska pločica (naljepnica) uklanja anonimnost i omogućuje povezivanje vozila s konkretnim vlasnikom preko OIB-a.

Uz članak 25.

Ovim člankom definira se uspostavljanje identifikacijskih pločica za osobna prijevozna sredstva, čime se dopunjuju dosadašnje izmjene i dopune vezane uz način identifikacije vozača takvih vozila.

Uz članak 26.

Propisuje se obveza nošenja identifikacijske pločice za osobna prijevozna sredstva u prometu. Također, povećava se kazna za namjerno skrivanje, micanje i prepravljanje pločica. Trenutačna kazna od 30 eura vozače je iznimno niska. To potiče opasan trend među pojedinim vozačima koji svjesno prljaju, savijaju, skrivaju ili na druge načine čine pločice nečitljivima kako bi izbjegli kažnjavanje putem fiksnih kamera za nadzor brzine i prolazak kroz crveno svjetlo. Povećanje kazne na 300 eura nužan je instrument za suzbijanje ove manipulacije.

Uz članak 27.

Republika Hrvatska izrazita je auto-turistička destinacija u kojoj strani državljani tijekom ljetnih mjeseci masovno unose i koriste vlastita osobna prijevozna sredstva (električne romobile). Budući da su prethodnim izmjenama uvedene obveze registracije i označavanja za domaća vozila ove kategorije, nužno je zakonski definirati i status stranih vozila. Trenutačna kazna od 30 eura je potpuno beznačajna dok podizanje kazne na 300 eura predstavlja povećanje koje pruža nužan element generalne prevencije i prisiljava strane vozače na strogo poštivanje hrvatskih prometnih propisa.

Uz članak 28.

Ovim člankom regulira se datum stupanja na snagu zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

- 1) »cesta« je svaka javna cesta, ulice u naselju i nerazvrstane ceste na kojima se obavlja promet,
- 2) »javna cesta« je površina od općeg značenja za promet kojom se svatko može slobodno koristiti uz uvjete određene ovim Zakonom i koju je nadležno tijelo proglasilo javnom cestom,
- 3) »autocesta« je javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene kolničke trake (zeleni pojas, zaštitnu ogradu i sl.) za promet iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije prometne trake širine najmanje 3,5 m, a s obzirom na konfiguraciju terena – i po jednu traku za zaustavljanje vozila u nuždi širine najmanje 2,5 m, bez raskrižja s poprečnim cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini, u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim prometnim trakama za ubrzavanje ili usporavanje, odnosno priključnim rampama, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 80 km/h i koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom,
- 4) »brza cesta« je javna cesta namijenjena za promet isključivo motornih vozila, s jednom ili dvije razdvojene kolničke trake, koja ima sva raskrižja u dvije ili više razina s poprečnim cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom. Iznimno, kada se radi o faznoj gradnji, može imati raskrižja u razini prema propisu iz članka 6. stavka 4. ovog Zakona,
- 5) »cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila« je javna cesta s najmanje dvije prometne trake širine od po najmanje 3,25 m, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 60 km/h, po kojoj se smiju kretati samo motorna vozila koja mogu razvijati brzinu veću od 60 km/h i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,
- 6) »državna cesta« je javna cesta koja povezuje cjelokupni teritorij Republike Hrvatske i povezuje ga s mrežom glavnih europskih cesta,
- 7) »županijska cesta« je javna cesta koja povezuje područje jedne ili više županija,
- 8) »lokalna cesta« je javna cesta koja spada u mrežu županijskih cesta i povezuje područje grada i/ili općine,
- 9) »nerazvrstana cesta« je cesta koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi, a koja nije razvrstana kao javna cesta po posebnom propisu i koja je dostupna većem broju raznih korisnika (ulice u naseljima, pristupne i spojne ceste, prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.),

- 10) »zemljana cesta« je cesta bez izgrađenog kolnika ili suvremenoga kolničkog zastora (asfalt, beton ili kocka), pa i kad na priključku javnoj cesti ima izgrađen kolnik,
- 11) »kolnik« je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,
- 12) »prometna traka« je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda motornih vozila u jednom smjeru,
- 13) »prometna traka za spora vozila« je obilježeni uzdužni dio kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom (npr. na uzbrdici) smanjuju protočnost prometa,
- 14) »kolnička traka« je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,
- 15) »prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi« je obilježeni uzdužni dio kolnika na autocestama i na određenim mjestima na cestama višeg reda, kao i u tunelima, galerijama i sl.,
- 16) »prometna traka za ubrzavanje« je dio kolnika namijenjen za uključivanje vozila u prometni tok sa sporedne ceste, odnosno drugih prilaznih cesta s objekata pokraj ceste (benzinskih crpki, parkirališta, motela i sl.),
- 17) »prometna traka za usporavanje« je dio kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz prometnog toka na cesti,
- 18) »biciklistička traka« je dio kolnika namijenjen za promet bicikala koji se prostire uzduž kolnika i koji je obilježen uzdužnom crtom na kolniku i propisanim prometnim znakom,
- 19) »biciklistička staza« je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikala koja je odvojena od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom,
- 20) »nogostup« je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način,
- 21) »obilježeni pješački prijelaz« je dio kolničke površine namijenjen za prelazanje pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakovima obavijesti,
- 22) »pješački otok« je uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaze preko kolnika ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prometa,
- 23) »pješačka zona« je uređena prometna površina u prvom redu namijenjena za kretanje pješaka, u kojoj nije dozvoljeno kretanje motornih vozila, osim vozila s posebnom dozvolom,
- 24) »naselje« je prostor na kojem se redovi ili skupine zgrada nalaze s jedne ili s obje strana ceste, dajući mu izgled ulice i čije su granice označene prometnim znakovima za obilježavanje naseljenih mjesta,
- 25) »zona smirenog prometa« je područje u naselju obilježeno propisanim prometnim znakom, u kojem se vozila ne smiju kretati brzinom većom od brzine hoda pješaka i u kojem je dječja igra svugdje dopuštena,

- 26) »raskrižje« je površina na kojoj se križaju ili spajaju dvije ceste ili više cesta, a i šira prometna površina (trgovi i sl.) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta,
- 27) »stajalište tramvaja ili autobusa« je dio površine ceste namijenjen zaustavljanju tramvaja, odnosno autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obilježen prometnim znakom,
- 28) »vozilo« je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda,
- 29) »oldtimer« (starodobno vozilo) je motorno vozilo proizvedeno prije trideset i više godina, koje je radi njegovanja povijesnih naslijeđa i tehničke kulture sačuvano ili ponovo sastavljeno u izvornom obliku i koje se ne koristi u svakodnevnom prometu, a koje je po posebnom propisu, koji donosi ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ravnateljem državnog zavoda za mjeriteljstvo, razvrstano u kategoriju starodobnih vozila,
- 30) »vatrogasno vozilo« je motorno ili priključno vozilo namijenjeno za gašenje požara,
- 31) »pčelarsko vozilo« je motorno ili priključno vozilo namijenjeno ili konstrukcijski prilagođeno za prijevoz pčelinjih zajednica (košnica), pčelinjih proizvoda, pomagala, pribora, opreme i materijala potrebnih za provedbu aktivnosti pčelarske proizvodnje te se na njemu ne smije prevoziti teret u druge svrhe, a koje je po posebnom propisu koji donosi ministar nadležan za poljoprivredu, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa i ministra nadležnog za unutarnje poslove, razvrstano u kategoriju pčelarskih vozila,
- 32) »radno vozilo« je bilo koji teretni automobil ili priključno vozilo na koje su ugrađeni uređaji ili oprema za obavljanje radova na način da se na vozilu ne može prevoziti nikakav drugi teret,
- 33) »motorno vozilo« je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama,
- 34) »radni stroj« je motorno vozilo kojem je osnovna namjena obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom (kombajn, valjak, grejder, kosilica, buldožer, motokultivator, motokultivator s priključkom, viljuškar, kopač rovova i sl.),
- 35) »motokultivator« je jednoosovinski radni stroj koji se, bez priključnog vozila, može kretati samo uz pridržavanje vozača,
- 36) »traktor« je motorno vozilo konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenjiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila,
- 37) »traktorski priključak« je zamjenjivo oruđe za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje vuče, gura ili nosi traktor,
- 38) »moped« je motorno vozilo s dva ili tri kotača čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³ ili čija trajna snaga u slučaju elektromotora ne prelazi 4kW i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 45 km/h,

- 39) »motocikl« je motorno vozilo s dva kotača čiji je radni obujam motora veći od 50 cm³ s bočnom prikolicom, ili bez nje i/ili koje na ravnoj cesti može razviti brzinu veću od 45 km/h,
- 40) »motorni tricikl« je motocikl na tri simetrično postavljena kotača čiji je radni obujam motora veći od 50 cm³ i/ili koji na ravnoj cesti može razviti brzinu veću od 45 km/h,
- 41) »laki četverocikl« je motorno vozilo s četiri kotača čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 350 kg, čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³, čija najveća snaga ne prelazi 4 kW ukoliko se radi o drugoj vrsti motora i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 45 km/h,
- 42) »četverocikl« je motorno vozilo s četiri kotača, osim lakih četverocikala, čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 400 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz osoba, odnosno 550 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz tereta i čija snaga motora nije veća od 15 kW,
- 43) »osobni automobil« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima najviše osam sjedala,
- 44) »autobus« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala,
- 45) »trolejbus« je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni vodič,
- 46) »tramvaj« je vozilo na tračnicama s električnim pogonom, namijenjeno javnom prijevozu, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni vodič,
- 47) »teretni automobil« je svako motorno vozilo koje je namijenjeno za prijevoz stvari,
- 48) »tegljač« je teretni automobil namijenjen za vuču poluprikolica,
- 49) »bicikl« je vozilo koje ima najmanje dva kotača i koje se pokreće isključivo snagom vozača ili koje je opremljeno pedalama i pomoćnim električnim motorom čija najveća trajna snaga nije veća od 0,25 kW i koja se progresivno smanjuje do nule kad brzina dostigne 25 km/h, ili prije, ako vozač prestane pokretati pedale,
- 50) »specijalno vozilo« je motorno ili priključno vozilo namijenjeno za obavljanje radnji koje zahtijevaju specijalnu konstrukciju i/ili opremu,
- 51) »natjecateljsko vozilo« je motorno vozilo koje je posebno opremljeno, preinačeno i namijenjeno za sudjelovanje na automobilskim sportskim natjecanjima, za koje osnovne tehničke uvjete, uvjete uporabe i način stjecanja statusa natjecateljskog vozila pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove,
- 52) »turističko vozilo« je motorno ili priključno vozilo posebne namjene, konstruirano ili preinačeno isključivo za turističke potrebe za koje osnovne tehničke uvjete i uvjete uporabe pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove te koje se razvrstava u kategoriju turističkih vozila,

- 53) »priključno vozilo« je vozilo namijenjeno da ga vuče motorno vozilo, bilo da je konstruirano kao prikolica ili poluprikolica,
- 54) »kampersko vozilo« je motorno ili priključno vozilo posebne namjene, konstruirano tako da su u njemu postavljene stvari koje omogućuju boravak, a mora imati najmanje sljedeću opremu: sjedalice sa stolom, krevete (koji se mogu dobiti razvlačenjem sjedalica), kuhinjske elemente i prostor za odlaganje garderobe – ormara, koja mora biti nepomično učvršćena u prostoru za boravak te se ne može pomicati jednostavnim demontažnim postupcima,
- 55) »prikolica« je priključno vozilo konstruirano tako da ukupnu masu preko svojih osovinu prenosi na kolnik,
- 56) »prikolica s centralno postavljenim osovinama« je priključno vozilo konstruirano tako da u stanju mirovanja ukupnu masu preko svojih osovinu prenosi na kolnik, ali u stanju labilne ravnoteže
- 57) »poluprikolica« je priključno vozilo bez prednje osovine, konstruirano tako da dio ukupne mase prenosi na vučno vozilo preko svojega prednjeg dijela kojim se oslanja na vučno vozilo,
- 58) »laka prikolica« je priključno vozilo čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg,
- 59) »skup vozila« je motorno vozilo i priključna vozila koja u prometu na cestama sudjeluju kao cjelina,
- 60) »zaprežno vozilo« je vozilo namijenjeno za vuču upregnutom životinjom,
- 61) »nosivost« je dopuštena masa kojom se vozilo smije opteretiti do najveće dopuštene mase određene podzakonskim propisima ili prema deklaraciji proizvođača vozila s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova,
- 62) »masa vozila« je masa vozila u stanju spremnom za vožnju (masa praznog vozila) u skladu s homologacijskim zahtjevima,
- 63) »ukupna masa« je masa vozila zajedno s masom tereta koji se prevozi na vozilu, uključujući i masu osoba koje se nalaze na vozilu te masu priključnog vozila s teretom, ako je ono pridodano vučnom vozilu,
- 64) »najveća dopuštena masa« je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću,
- 65) »osovinsko opterećenje« je dio ukupne mase vozila u vodoravnom položaju kojim njegova osovina opterećuje vodoravnu podlogu u stanju mirovanja vozila,
- 66) »sudionik u prometu na cesti« je osoba koja na bilo koji način sudjeluje u prometu na cesti,
- 67) »sudionik u prometnoj nesreći« je svaki sudionik u prometu na cesti koji je na bilo koji način sudjelovao u prometnoj nesreći,
- 68) »vozač« je osoba koja na cesti upravlja vozilom,
- 69) »mladi vozač« je vozač motornog vozila u dobi do navršene 24. godine života, koji posjeduje vozačku dozvolu izdanu na teritoriju Republike Hrvatske,

- 70) »pješak« je osoba koja sudjeluje u prometu, a nije vozač niti putnik u vozilu ili na vozilu,
- 71) »zaustavljanje vozila« je svaki prekid kretanja vozila na cesti u trajanju do tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,
- 72) »parkiranje vozila« je prekid kretanja vozila u trajanju dužem od tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,
- 73) »mimoilaženje« je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se po istom kolniku kreće iz suprotnog smjera,
- 74) »pretjecanje« je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće u istom smjeru,
- 75) »obilaženje« je prolaženje vozilom pokraj zaustavljenog ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na prometnoj traci kojom se vozilo kreće,
- 76) »polukružno okretanje« je okretanje vozila za 180 stupnjeva iz dotadašnjeg smjera kretanja radi uključivanja u suprotni prometni tok,
- 77) »prestrojavanje« je zauzimanje takvog položaja s vozilom na prometnoj traci i na takvoj udaljenosti od raskrižja ili drugog mjesta na cesti, iz kojeg se na siguran način može izvesti naredna radnja vozilom (skretanje, okretanje, zaustavljanje i sl.),
- 78) »propuštanje vozila« je radnja koju su u određenim slučajevima sudionici dužni obaviti zaustavljanjem, smanjenjem brzine kretanja ili prekidanjem radnje koju izvode i to na način koji ne prisiljava druge sudionike da naglo mijenjaju smjer ili brzinu kretanja,
- 79) »prometni tok« je istodobno kretanje više vozila cestom u istom smjeru,
- 80) »mijenjanje prometne trake« je prelaženje vozilom iz jedne u drugu prometnu traku za promet u istom smjeru zbog prestrojavanja ili bržeg kretanja,
- 81) »ometanje prometa« je radnja u prometu kojom se nekoga suprotno prometnim propisima prisiljava na promjenu dotadašnjeg načina sudjelovanja u prometu,
- 82) »ugrožavanje prometa« je takav način sudjelovanja u prometu uslijed kojeg je nastupila neposredna opasnost nastanka prometne nesreće,
- 83) »preglednost« podrazumijeva konkretan prostor što ga sudionik u cestovnom prometu može vidjeti s mjesta na kojem se nalazi,
- 84) »kolona« je niz od najmanje tri vozila, osim bicikla, traktora, radnog stroja i zaprežnog vozila, koja su zaustavljena na cesti ili se kreću istom prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uvjetovani i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo,
- 85) »smanjena vidljivost« postoji ako zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika (magle, snijega, kiše, prašine, dima i sl.) vozač ne može jasno uočiti druge sudionike u prometu ili prometni znak na udaljenosti od najmanje 200 m na cesti izvan naselja, odnosno od najmanje 100 m u naselju,
- 86) »prometna nesreća« je događaj na cesti, izazvan kršenjem prometnih propisa, u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula, ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće, ili je izazvana

materijalna šteta. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu, sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnulo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta,

87) »materijalna šteta u prometnoj nesreći« je šteta nastala na vozilima koja su sudjelovala u prometnoj nesreći ili na objektima, prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama,

88) »vozačka dozvola« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenim kategorijama vozila,

89) »međunarodna vozačka dozvola« je javna isprava koju je izdala ovlaštena stručna organizacija na temelju nacionalne vozačke dozvole te države,

90) »inozemna vozačka dozvola« je vozačka dozvola izdana u državi koja nije članica Europskog gospodarskog prostora,

91) »prometna dozvola« je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje vlasništvo vozila, pravo označavanja vozila određenim registarskim pločicama i vlasništvo tih pločica, tehničke i druge osobine i karakteristike vozila te pravo sudjelovanja u prometu,

92) »dopuštenje (licencija)« je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uvjeta, osposobljenost i ovlaštenost za obavljanje određenih poslova,

93) »tahograf« je uređaj koji osigurava najmanje zapis brzine i prijednog puta vozila,

94) »nadzorni uređaj (eurotahograf)« je uređaj koji osigurava upis vremena vožnje članovima posade vozila, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vremena odmora, brzine kretanja vozila i prijedne udaljenosti vozila,

95) »zapisni list« je dio u tahografu ili nadzornom uređaju koji mora imati tipno odobrenje na kojem pisaljka tahografa ili nadzornog uređaja neprekidno piše podatke koji moraju ostati trajno zapisani,

96) »stranac« je državljanin države koja nije članica Europskog gospodarskog prostora,

97) »inozemstvo« odnosno »strana država« je država izvan Europskog gospodarskog prostora,

98) »vozilo za prijevoz životinja« je cestovno prijevozno sredstvo, koje se koristi za prijevoz životinja za koje je, ukoliko putovanje traje duže od 8 sati, izdana potvrda o odobrenju prijevoznog sredstva, sukladno odredbama posebnog propisa,

99) »zapisnik o tehničkom pregledu vozila« je javna isprava koja sadrži rezultate obavljenog tehničkog pregleda vozila,

100) »zapisnik o tehničkom pregledu vozila na cesti« je javna isprava koja sadrži rezultate obavljenog tehničkog pregleda vozila na cesti,

101) »nedostaci utvrđeni tijekom tehničkog pregleda vozila« su nekategorizirane ili kategorizirane tehničke neispravnosti ili manjkavosti vozila ili osiguranja i prijevoza tereta na

vozilu propisani ovim Zakonom i drugim propisima kojima se uređuju tehnički uvjeti vozila u prometu na cesti, tehnički pregledi vozila te osiguranje i prijevoz tereta na vozilima,

102) »vlasnik vozila« je osoba na koju je vozilo registrirano,

103) »pomoćna pješačka sredstva« su naprave koje se pokreću isključivo snagom osobe koja upravlja tim sredstvom (romobili bez motornog ili električnog pogona, dječji bicikl, koturaljke, role, sanjke, skije, klizaljke i sl.),

104) »osobno prijevozno sredstvo« je vozilo koje nije razvrstano ni u jednu kategoriju vozila sukladno posebnim propisima, bez sjedećeg mjesta, čiji radni obujam motora nije veći od 25 cm³ ili čija trajna snaga elektromotora nije jača od 0,6 kW i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 25 km/h, odnosno čija najveća konstrukcijska brzina ne prelazi 25 km/h (vozilo koje se može samo uravnotežiti, monocikl s motornim ili električnim pogonom, romobil s motornim ili električnim pogonom i sl.),

105) »jahač« je osoba koja jašući na jahaćoj životinji (konj i sl.) sudjeluje u prometu na cesti,

106) »zona prometa u zaštićenoj kulturno-povijesnoj cjelini i kontaktnoj zoni« je kulturno-povijesna cjelina te područje koje okružuje kulturno dobro, a koje kulturno dobro je upisano u Listu svjetske baštine ili u Listu ugrožene svjetske baštine i za koje se određuju mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra prema propisu kojim se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara te u kojoj se skupno ograničava ulaz u zonu te uređuju načini i uvjeti ulaza, prometovanja i izlaza vozila,

107) »automatizirano vozilo« je motorno vozilo konstruirano i izrađeno kako bi se kretalo autonomno tijekom određenog vremenskog razdoblja bez stalnog nadzora vozača, ali u odnosu na koje se intervencija vozača ipak očekuje ili je potrebna,

108) »potpuno automatizirano vozilo« je motorno vozilo koje je konstruirano i izrađeno kako bi se kretalo autonomno bez ikakva nadzora vozača,

109) »sustav za automatiziranu vožnju« je hardver i softver koji zajedno mogu kontinuirano obavljati cjelinu aktivnosti dinamičke vožnje u specifičnom predviđenom području rada,

110) »manevar za minimalizaciju rizika« je manevar namijenjen za smanjivanje opasnosti u prometu na minimum zaustavljanjem vozila u sigurnom stanju,

111) »stanje minimalnog rizika« je vozilo u stabilnom stanju mirovanja u kojem je rizik od sudara smanjen,

112) »operator u vozilu« je, kada se odnosi na sustav za automatiziranu vožnju, osoba koja se nalazi u potpuno automatiziranom vozilu koja može:

- a) aktivirati, ponovno inicijalizirati ili deaktivirati sustav za automatiziranu vožnju
- b) naložiti sustavu za automatiziranu vožnju da započne manevar za minimalizaciju rizika
- c) potvrditi manevar koji predlaže sustav za automatiziranu vožnju dok je vozilo u stanju mirovanja
- d) nakon manevra za minimalizaciju rizika, dok je potpuno automatizirano vozilo u stanju mirovanja, naložiti sustavu za automatiziranu vožnju da sigurno izvede manevar niske brzine,

koja nije veća od šest km/h, a preostalu radnu sposobnost iskoristi za evakuaciju potpuno automatiziranog vozila na primjerenu obližnju lokaciju

e) odabrati ili izmijeniti planiranje plana puta ili mjesta na kojima se zaustavlja za potrebe korisnika ili

f) pružati pomoć putnicima potpuno automatiziranog vozila u jasno utvrđenim hitnim situacijama.

U navedenim situacijama operator u vozilu ne vozi potpuno automatizirano vozilo, a sustav za automatiziranu vožnju nastavlja obavljati aktivnost dinamičke vožnje,

113) »operator intervencije na daljinu« je, kada se odnosi na sigurnosni koncept sustava za automatiziranu vožnju, osoba koja se nalazi izvan potpuno automatiziranog vozila koja može daljinski obavljati zadaće operatora u vozilu, pod uvjetom da je to sigurno. Operator intervencije na daljinu ne vozi potpuno automatizirano vozilo, a sustav za automatiziranu vožnju nastavlja obavljati aktivnost dinamičke vožnje.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a nisu definirani imaju značenje definirano drugim zakonom.

(3) Pojmovi koji se odnose na potpuno automatiziranu vožnju i potpuno automatizirana vozila, a nisu definirani ovim Zakonom, imaju jednako značenje kao i pojmovi i definicije propisane u uredbama iz članka 1.a stavka 2. točaka 2. do 5. ovoga Zakona.

Članak 44.

(1) Prije obavljanja radnji vozilom iz članka 43. ovoga Zakona, vozač je dužan druge sudionike u prometu jasno i pravodobno upozoriti o svojoj namjeri, dajući im znak pomoću pokazivača smjera i stop svjetla ili, ako oni ne postoje, odgovarajući znak rukom.

(2) Ako znak iz stavka 1. ovoga članka vozač daje pomoću pokazivača smjera, on ga mora davati za sve vrijeme obavljanja radnje vozilom, a nakon obavljene radnje mora prestati davati znak.

(3) Vozač nije dužan nakon pretjecanja drugog vozila dati znak da se namjerava vratiti na prometnu traku kojom se kretao prije pretjecanja.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 46.

(1) Vozač motornog vozila za kretanje u prometu mora koristiti isključivo kolnik, kretati se sredinom obilježene prometne trake, odnosno trakom namijenjenom za promet one kategorije vozila kojoj vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti za život, zdravlje i imovinu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u prometu na kolniku koji ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, vozač mopeda je dužan voziti što bliže desnom rubu kolnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila koji se kreće vozilom po cesti suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 51.

(1) Vozač je dužan brzinu kretanja vozila prilagoditi osobinama i stanju ceste, odnosno druge površine kojom se kreće te vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, kao i gustoći prometa tako da vozilo može pravodobno zaustaviti pred svakom zaprekom koju, u konkretnim uvjetima, može predvidjeti, odnosno da može pravodobno postupiti prema prometnom pravilu ili znaku.

(2) Vozač ne smije bez opravdanih razloga voziti tako sporo da bitno usporava prometni tok ili ugrožava druge sudionike u prometu. Kada se iza vozila koje se kreće brzinom koja je manja od najveće dopuštene brzine na cesti, ili dijelu ceste po kojoj se kreće, ili manja od brzine prometnog toka vozila u prometu na tom dijelu ceste, nakupi kolona vozila koja ga ne mogu sigurno preteći, vozilo se mora na prvom pogodnom mjestu isključiti iz prometa i propustiti kolonu vozila iza sebe.

(3) Kada je brzina kretanja vozila iz prethodnog stavka manja od polovice najveće dozvoljene brzine na cesti ili dijelu ceste, vozač takvog vozila mora uključiti sve pokazivače smjera, osim kada koristi žuto rotacijsko svjetlo.

(4) Brzina kretanja vozila na cesti uz normalne prometne uvjete ne smije se ograničiti ispod 30 km na sat.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji brzinu kretanja svog vozila ne prilagodi osobinama i stanju ceste i drugim uvjetima ili ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 66.

(1) Pretjecati i obilaziti vozač smije samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i ako na cesti ima dovoljno prostora za sigurno izvođenje tih radnji.

(2) Vozač ne smije pretjecati i obilaziti kad time, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu ili s obzirom na tehnička svojstva vozila kojim upravlja, ugrožava druge sudionike u prometu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji obavlja pretjecanje ili obilaženje kad, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu ili na tehnička svojstva vozila, ugrožava druge sudionike u prometu.

Članak 67.

- (1) Pretjecanje i obilaženje obavlja se s lijeve strane.
- (2) Pretjecati se mora s desne strane ako je vozilo na kolniku zauzelo takav položaj i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo.
- (3) Vozilo koje se kreće po tračnicama postavljenim na sredini kolnika ili vozilo koje se prema ovom Zakonu ne smije kretati uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom nije drukčije određeno, ne smije se pretjecati s lijeve strane. To se vozilo može pretjecati s desne strane ako između njega i desnog ruba kolnika postoji prometna traka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 90,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.
- (6) Vozaču koji je proglašen krivim za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od:
 - 1) najmanje tri mjeseca, ako je prekršaj počinjen drugi put,
 - 2) najmanje šest mjeseci, ako je prekršaj počinjen treći odnosno svaki sljedeći put.
- (7) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuju dva negativna prekršajna boda ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 78.

- (1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo sigurnost drugih sudionika u prometu ili predstavljalo smetnju za normalan tok prometa ili kretanje pješaka.
- (2) Na cesti, na mjestu, odnosno na prostoru namijenjenom za zaustavljanje i parkiranje vozila te na posebno uređenoj prometnoj površini namijenjenoj za kretanje pješaka, ne smiju se ostavljati vozila koja se ne upotrebljavaju u prometu zbog dotrajalosti (neregistrirana i sl.) ili priključna vozila koja se u prometu koriste samo povremeno (lake i kamp-prikolice i sl.), a ni drugi predmeti kojima se ometa tok prometa ili ugrožava okoliš.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ili druga osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 82.

- (1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo:
 - 1) na obilježenoj pješačkom prijelazu i na udaljenosti manjoj od 5 m od tog prijelaza i na prijelazu biciklističke staze preko kolnika,
 - 2) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini,

- 3) na željezničkim ili tramvajskim prugama i u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,
 - 4) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika,
 - 5) u tunelima, na mostovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima te na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka,
 - 6) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,
 - 7) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima,
 - 8) na biciklističkoj stazi, odnosno traci,
 - 9) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili prometnim znakom,
 - 10) na nogostupu i pješačkoj zoni,
 - 11) ispred kolnoga ulaza u zgradu, sklonište, dvorište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim kao mjesta za odlaganje kućnog otpada, ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima te na punionicama za vozila na električni pogon, osim za vrijeme punjenja vozila električnom energijom,
 - 12) na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenoga ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika manja od 4 m, odnosno u krugu od 3 m od posebnim oznakama na kolniku označenog podzemnog ili nadzemnog hidranta,
 - 13) na mjestu rezerviranom za parkiranje vozila osoba s invaliditetom.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz točke 10. ovoga članka, zaustavljanje je dopušteno ako je za kretanje pješaka ostavljeno najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz rub kolnika. Pod istim uvjetima može se i parkirati ako je to dopušteno prometnim znakom.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 90,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 13. ovoga članka.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 1. do 12. ovoga članka.

Članak 83.

- (1) Osim u slučajevima iz članka 82. ovoga Zakona, vozač ne smije parkirati vozilo ni:
- 1) na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke i tramvajske pruge u istoj razini i to na udaljenosti manjoj od 15 m od tih prijelaza,

- 2) na udaljenosti manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog prijevoza putnika,
 - 3) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranim vozilu.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 102.

- (1) Na motornim vozilima za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena dnevna ili kratka svjetla u razdoblju od 1. studenoga do 31. ožujka.
- (2) Na motociklu i mopedu za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena kratka svjetla tijekom cijele godine.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 107.

- (1) Svjetla za označavanje motornih vozila upotrebljavaju se u uvjetima iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona kad je vozilo zaustavljeno ili parkirano na cesti.
- (2) Svjetla za označavanje motornih vozila moraju biti upaljena dok su upaljena bilo koja svjetla za osvijetljavanje ceste ili posebna svjetla za maglu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji upotrebljava svjetla suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 109.

- (1) Vozač je dužan držati potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila, tako da ne ugrožava sigurnost prometa.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji ne drži potreban razmak kad se kreće iza drugoga vozila.

Članak 112.

- (1) Vozači bicikla dužni su kretati se biciklističkom stazom ili biciklističkom trakom u smjeru kretanja, a ako one ne postoje, što bliže desnom rubu kolnika.
- (2) Vozači osobnih prijevoznih sredstava dužni su kretati se biciklističkom stazom ili biciklističkom trakom u smjeru kretanja.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, ako biciklistička staza ili biciklistička traka ne postoji, vozači osobnih prijevoznih sredstava mogu se kretati po površinama namijenjenim za kretanje pješaka te zonama smirenog prometa, pod uvjetom da vode računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu.

(4) Kada ne postoji mogućnost kretanja osobnih prijevoznih sredstava sukladno odredbama stavaka 2. i 3. ovoga članka (navedene površine nisu izgrađene, označene ili se ne mogu koristiti i sl.), osobna prijevozna sredstva mogu se kretati dionicama županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta na kojima je brzina kretanja ograničena na 50 km/h ili manje i gdje je to dopušteno postavljenim prometnim znakom, krećući se što bliže desnom rubu kolnika.

(5) Pravna osoba koja upravlja cestama iz stavka 4. ovoga članka dužna je za dionice tih cesta na kojima je brzina kretanja ograničena na 50 km/h ili manje i gdje je to dopušteno postavljenim prometnim znakom ishoditi prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(6) Vozač bicikla i osobnog prijevoznog sredstva koji se kreće biciklističkom stazom dužan je pri prelasku kolnika obratiti pažnju na udaljenost i brzinu vozila koja mu se približavaju te kolnik prelaziti nakon što se uvjeri da to može učiniti na siguran način.

(7) Vozač bicikla i osobnog prijevoznog sredstva koji se kreće biciklističkom stazom dužan je prije stupanja na kolnik ceste koju namjerava prijeći, kada biciklistička staza preko kolnika nije označena, zaustaviti bicikl ili osobno prijevozno sredstvo i gurati ga kao pješak preko obilježenog pješačkog prijelaza ili kolnika ceste.

(8) Ako se dva ili više vozača bicikala, osobnih prijevoznih sredstava, mopeda ili motocikala kreću u skupini, dužni su kretati se jedan iza drugoga.

(9) Vozač odnosno vlasnik vozila ne smije ostaviti osobno prijevozno sredstvo bez nadzora na prometnim površinama za kretanje vozila i pješaka, osim na za to posebno uređenim i označenim mjestima.

(10) Prometnim površinama za kretanje vozila i pješaka zabranjeno je kretanje vozilom koje se može samo uravnotežiti, monociklom s motornim ili električnim pogonom, romobilom s motornim ili električnim pogonom i sl., koje sukladno odredbama ovoga Zakona ne spada u osobno prijevozno sredstvo i nije razvrstano ni u jednu kategoriju vozila sukladno posebnim propisima.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako ostavi osobno prijevozno sredstvo bez nadzora suprotno odredbi stavka 9. ovoga članka.

(12) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako omogući da vozač sudjeluje u prometu vozilom, koje sukladno odredbama ovoga Zakona ne spada u osobno prijevozno sredstvo i nije razvrstano ni u jednu kategoriju vozila sukladno posebnim propisima, na prometnim površinama za kretanje vozila i pješaka suprotno odredbi stavka 10. ovoga članka.

(13) Za prekršaj iz stavaka 9. i 10. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 190,00 do 660,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(14) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavaka 3., 4., 6., 7., 9. i 10. ovoga članka.

(15) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavaka 1., 2. i 8. ovoga članka.

Članak 113.

(1) Vozač bicikla, osobnog prijevoznog sredstva, mopeda i motocikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati istodobno obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.

(2) Vozač bicikla i osobnog prijevoznog sredstva koji sudjeluju u prometu dužni su noću uvijek, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti biti označeni reflektirajućim prslukom ili reflektirajućom odjećom ili drugom reflektirajućom oznakom.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 114.

(1) Vozač motocikla ili mopeda te vozač lakog četverocikla bez zaštitne kabine i četverocikla bez zaštitne kabine, kao i osobe koje se prevoze na tim vozilima, moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi propisanu, homologiranu i uredno pričvršćenu zaštitnu kacigu. Zaštitnu kacigu, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi moraju nositi i vozači bicikla mlađi od 16 godina kao i osobe koje se prevoze na biciklu mlađe od 16 godina.

(2) Zaštitnu kacigu za vrijeme vožnje na glavi moraju nositi vozači osobnih prijevoznih sredstava.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač motocikla, mopeda, lakog četverocikla bez zaštitne kabine i četverocikla bez zaštitne kabine, kao i osoba koja se prevozi tim vozilima, ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač bicikla, kao i osobe koje se prevoze na biciklu te vozač osobnog prijevoznog sredstva ako postupe suprotno odredbi stavaka 1. i 2 ovoga članka.

Članak 139.

(1) Autocestom, brzom cestom i cestom namijenjenom isključivo za promet motornih vozila ne smiju se kretati pješaci, zaprežna vozila, bicikli, osobna prijevozna sredstva, jahači i životinje, pomoćna pješačka sredstva, kao ni vozila koja ne mogu razviti brzinu kretanja veću od 60 km/h.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na vozila oružanih snaga Republike Hrvatske i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, vozila sa posebnom dozvolom te vozila pravnih ili fizičkih osoba obrtnika nadležnih za održavanje ceste kada daju posebne svjetlosne znakove (žuto trepćuće svjetlo).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 158.

(1) U vozilu ili na vozilu smije se prevoziti u prometu na cesti onoliko osoba koliko ima ugrađenih sjedala, odnosno koliko je upisano u prometnoj dozvoli, osim na osobnom prijevoznom sredstvu kojim se smije prevoziti samo osoba koja upravlja tim vozilom.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 190,00 do 660,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 164.

(1) Za vrijeme kretanja, u vozilo se ne smije uskakati, iskakati, otvarati vrata, naginjati se izvan vozila i voziti se na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na vanjskim dijelovima vozila mogu se voziti osobe koje obavljaju poslove na vozilima vatrogasne službe, vozilima komunalne djelatnosti i elektrodispečerske službe ako su na tim vozilima ugrađene platforme za stajanje i držači i ako se ne kreću brzinom većom od 30 km na sat.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj osoba ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako prevozi osobu suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka ili ako za više od 10 km na sat prekorači brzinu u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

Članak 196.

(1) Motornim vozilom i tramvajem u prometu na cesti može samostalno upravljati samo osoba koja ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj, inozemnu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu, za onu kategoriju vozila kojom upravlja u prometu na cesti.

- (2) Vozač je dužan za vrijeme upravljanja motornim vozilom i tramvajem koristiti se pomagalima i postupati po uvjetima i ograničenjima koja su upisana u vozačku dozvolu.
- (3) Vozač vozila za vrijeme vožnje ne smije upotrebljavati mobitel niti druge uređaje na način koji bi umanjio mogućnost reagiranja i sigurnog upravljanja vozilom.
- (4) Mobitel se može koristiti za vrijeme vožnje ako se upotrebljava naprava koja omogućava njegovo korištenje bez upotrebe ruke, a vozač bicikla i osobnog prijevoznog sredstva ne smije upravljati vozilom koristeći slušalice na ili u oba uha čime bi umanjio mogućnost reagiranja i sigurnog upravljanja vozilom.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom u prometu na cesti, a isteklo mu je važenje vozačke dozvole te ako je ispunio uvjete za upravljanje motornim vozilom, a nije mu izdana vozačka dozvola.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.
- (7) Novčanom kaznom u iznosu od 130,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 3. ovoga članka.
- (8) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i osobnog prijevoznog sredstva koji postupi suprotno odredbama stavka 4. ovoga članka.

Članak 199.

- (1) Vozač vozila C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE i H, instruktor vožnje, mladi vozač, kao i vozač vozila B kategorije kada upravlja vozilom u profesionalne svrhe (taksisti, vozači hitne pomoći, vozači u tvrtkama i tijelima državne vlasti itd.), ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako je pod utjecajem droga ili lijekova ili ako u krvi ima alkohola.
- (2) Vozač vozila kategorije A1, A2, A, B, BE, F, G i AM ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako je pod utjecajem droga ili lijekova ili ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.
- (3) Smatrat će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.
- (4) Smatrat će se da vozač ima alkohola u krvi ako je njegova prisutnost utvrđena analizom krvi i urina ili analizom krvi, mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, liječničkim pregledom ili drugim metodama i aparatima.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 90,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje iz stavka 1. ovoga članka ako u krvi ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 660,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 do 1,00 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u krvi ima alkohola iznad 1,00 do 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 2650,00 eura ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u krvi ima alkohola iznad 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 2650,00 eura ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako je pod utjecajem droga ili lijekova.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač bicikla, osobnog prijevoznog sredstva i zaprežnog vozila te jahač ako u krvi ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako je pod utjecajem droga ili lijekova.

(11) Vozaču koji je proglašen krivim za prekršaj iz stavka 6. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od:

- 1) najmanje tri mjeseca, ako je prekršaj počinjen drugi put,
- 2) najmanje šest mjeseci, ako je prekršaj počinjen treći odnosno svaki sljedeći put.

(12) Vozaču koji je proglašen krivim za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od:

- 1) najmanje šest mjeseci, ako je prekršaj počinjen drugi put,
- 2) najmanje devet mjeseci, ako je prekršaj počinjen treći odnosno svaki sljedeći put.

(13) Vozaču koji je proglašen krivim za prekršaje iz stavaka 8. i 9. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od:

- 1) najmanje šest mjeseci, ako je prekršaj počinjen drugi put,
- 2) najmanje 12 mjeseci, ako je prekršaj počinjen treći odnosno svaki sljedeći put.

(14) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuju tri negativna prekršajna boda ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz stavka 6. ovoga članka.

(15) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuju četiri negativna prekršajna boda ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz stavka 7. ovoga članka.

(16) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuje šest negativnih prekršajnih bodova ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz stavaka 8. i 9. ovoga članka.

Članak 215.

(1) Biciklom i osobnim prijevoznim sredstvom u prometu smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.

- (2) Djeca s navršenih devet godina koja su u školama osposobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršenih devet godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.
- (3) Program osposobljavanja za vožnju biciklom, program biciklističkog ispita i obrazac potvrde iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar nadležan za poslove obrazovanja.
- (4) Zaprežnim vozilom smije upravljati državnom i županijskom cestom osoba koja je navršila 16 godina, a na ostalim cestama osoba koja je navršila 14 godina.

2. REGISTRACIJA MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

Članak 238.

- (1) Motorna i priključna vozila smiju sudjelovati u prometu na cesti ako su registrirana i ako imaju važeću prometnu dozvolu.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ne moraju biti registrirana motorna i priključna vozila koja su osigurana i označena pokusnim ili prenosivim pločicama.
- (3) Lake se prikolice ne registriraju prema propisima o registraciji vozila, ali mogu sudjelovati u prometu na cestama pod uvjetom da su označene registarskom pločicom i ako je na tehničkom pregledu utvrđeno da su ispravne.
- (4) O registriranim vozilima i označenim lakim prikolicama vodi se evidencija.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da njezina neregistrirana vozila ili vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole ili njezine neoznačene lake prikolice sudjeluju u prometu na cestama.
- (6) Za prekršaj iz ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 190,00 do 660,00 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (7) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja motornim ili priključnim vozilom, osim traktora i radnog stroja, koje nije registrirano ili mu je isteklo važenje prometne dozvole za više od 15 dana.
- (8) Novčanom kaznom u iznosu od 90,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja traktorom i radnim strojem koji nije registriran ili mu je isteklo važenje prometne dozvole, vozači drugih motornih ili priključnih vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole do 15 dana.
- (9) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač ako vozilom vuče laku prikolicu koja nije označena registarskom pločicom i za koju na tehničkom pregledu nije utvrđena ispravnost.

Članak 243.

Za registrirana vozila izdaje se jedna od sljedećih vrsta registarskih pločica:

- 1) registarske pločice za motorna vozila, priključna vozila, traktore i radne strojeve, osim za motocikle i moped,
- 2) registarske pločice za motocikle,
- 3) registarske pločice za moped,
- 4) registarske pločice za motorna i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj i njihova osoblja,
- 5) registarske pločice za vojna vozila,
- 6) registarske pločice za vozila ministarstva nadležnog za unutarnje poslove,
- 7) registarske pločice za oldtimere (starodobna vozila).

Članak 244.

- (1) Motorna vozila u prometu moraju imati po dvije registarske, prenosive, izvozne, odnosno pokusne pločice.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, motocikli, traktori, radni strojevi, mopedi i priključna vozila mogu imati po jednu pločicu.
- (3) Registarska pločica istaknuta na vozilu mora biti izdana za to vozilo.
- (4) Pločice na vozilu moraju biti postavljene tako da se dobro vide, ne smiju se oštećivati, ne smije se dodavati sadržaj koji nije propisan i moraju biti čitljive.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1990,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako na vozilu nema propisan broj pločica ili na kojem su te pločice postavljene tako da se dobro ne vide ili nisu čitljive.
- (6) Za prekršaj iz stavka 1. i 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 190,00 do 660,00 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (7) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač vozila koji nema propisan broj pločica ili na kojem su te pločice postavljene tako da se dobro ne vide ili nisu čitljive.

Članak 247.

- (1) Motorna i priključna vozila registrirana izvan teritorija Republike Hrvatske mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Republike Hrvatske samo ako imaju: važeću prometnu dozvolu, dokaz o tehničkoj ispravnosti, registarske pločice koje je izdalo nadležno tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrirano, međunarodnu oznaku zemlje registracije ili registarsku

pločicu koju je izdalo nadležno tijelo države na kojoj su oznake i broj utvrđeni propisima Europske unije.

(2) Za motorna i priključna vozila registrirana u državama članicama Europskog gospodarskog prostora, u svrhu slobodnog kretanja vozila u prometu na cestama, priznaje se dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila izdan u državi registracije vozila.

(3) Priključno vozilo koje nije registrirano mora na stražnjoj strani imati registarsku pločicu s ponovljenim registarskim brojem vučnog vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 260,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač motornog i priključnog vozila registriranog izvan Republike Hrvatske ako nema važeću prometnu dozvolu i dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 30,00 eura kaznit će se za prekršaj vozač vozila registriranog izvan teritorija Republike Hrvatske ako nema registarske pločice ili međunarodnu oznaku zemlje registracije ili ako vuče neregistrirano priključno vozilo koje nije označeno s ponovljenim brojem vučnog vozila.